

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԼՈՒՈՒ ՄԱՐԶԻ ՓԱՄԲԱԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ

Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի Փամբակ համայնք
ՀՀ, Լոռու մարզ, գ. Փամբակ, +374 98393131, info@pambak.am

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

14 ԱՊՐԻԼԻ 2025թվականի N 038-Ա

ԼՈՒՈՒ ՄԱՐԶԻ ՓԱՄԲԱԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՔԱՂԱՔԱՇԽՆԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի 30-րդ կետով, Փամբակ համայնքի ավագանին՝ **որոշում է.**

- Հաստատել Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի Փամբակ համայնքի քաղաքաշինական կանոնադրությունը՝ համաձայն հավելվածի:
- Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում ընդունման պահից:

Կողմ -11

Դեմ -0

Ձեռնպահ -0

ԱՆԱՆՅԱՆ ՍԱՄՎԵԼ
ԱՆՏԻՆՅԱՆ ԱՇՈՏ
ԵՍԱՅԱՆ ՍԵՐՅՈՒԺ
ԿՈՍՏԱՆԴՅԱՆ ՍՈՒՐԵՆ
ՀԱԿՈԲՅԱՆ ՇՈՒԺԱՆԻԿ
ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ ՆԱԻՐԱ
ՄԱՐԱՆԴՅԱՆ ՍԱՍՈՒՆ
ՊԱՊԻՆՅԱՆ ՊԱՎԼԻԿ
ՍԱՐԴԱՐՅԱՆ ՍԵՐՅՈՒԺ
ՍՐԱՊՅԱՆ ԱՐՇԱԿ
ՔՈԶԱՐՅԱՆ ԱՐԱՅԻԿ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝

ՍՈՒՐԵՆ ԿՈՍՏԱՆԴՅԱՆ

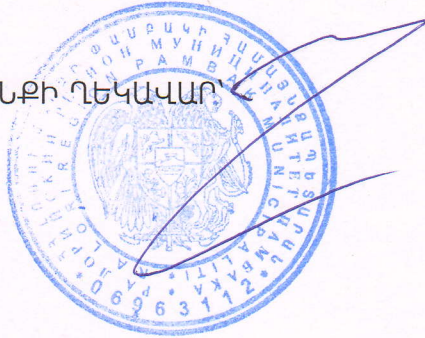
IX. ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ
ԿԱՐԳԸ

Քաղաքաշինական գործունեության վերահսկողությունն իրականացնում է քաղաքաշինական պետական տեսչության Արմավիրի տարածքային բաժինը, Արմավիրի մարզպետը, որը միաժամանակ համակարգում է համայնքի ղեկավարների գործունեությունը քաղաքաշինության բնագավառում:

Փամբակ համայնքի ղեկավարը վերահսկում է կառուցապատողներին ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքների, քաղաքաշինական կանոնադրության պահանջների կատարումը, հողերի և ամրակայված գույքի քաղաքաշինական նպատակային օգտագործումը, ինչպես նաև կանխարգելումը, կասեցնում է ինքնական շինարարության դեպքերը և օրենքով սահմանված կարգով ապահովում է դրանց հետևանքների վերացումը:

Քաղաքաշինական գործունեության հետ կապված վեճերը լուծվում են դատական կարգով:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝

Ս. ԿՈՍՏԱՆԴՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԼՈՐՈՒ ՄԱՐԶԻ ՓԱՄԲԱԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սույն կանոնադրությամբ սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի Փամբակ համայնքի տարածքում քաղաքաշինական գործունեության իրականացման առանձնահատկությունները՝ ելնելով համայնքի պատմականորեն ձևավորված ավանդույթների և պատմաճարտարապետական միջավայրի պահպանման անհրաժեշտությունից:

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1. ՀՀ Լոռու մարզի Փամբակ համայնքն ընդգրկում է Փամբակ, Ազնվաձոր, Անտառամուտ, Արջուտ, Բագում, Գուշար, Դեբետ, Եղեգնուտ, Ժամատուն, Լեռնապատ, Լեռնաջուր, Ծաղկոց, Մարգահովիտ, Ձորագետ, Ձորագյուղ, Վահագնաձոր, Վահագնի, Քարաբերդ բնակավայրերը: Սույն կանոնադրությունը գործում է Փամբակ խոշորացված համայնքի բոլոր 18 բնակավայրերի համար:

1.2. Համայնքի ավագանու կողմից հաստատվելուց հետո քաղաքաշինական կանոնադրությամբ ամրագրված պայմանները ներառվում են համայնքի ղեկավարի կողմից կառուցապատողին տրամադրվող ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքում՝ համապատասխան դրույթներ ամրագրելով առաջադրանքի ձևի «Լրացուցիչ պայմաններ» բաժնում:

1.3. Համայնքի քաղաքաշինական գործունեությունը իրականացվում է Փամբակ խոշորացված համայնքի «Լոռի-9» միկրոռեզոնանս մակարդակի համակցված տարածական պլանավորման նախագծի, սույն կանոնադրության, ՀՀ քաղաքաշինության բնագավառի օրենսդրության, գործող նորմատիվ-տեխնիկական փաստաթղթերի հիման վրա:

II. ՀԱՄԱՅՆՔԻ (ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԻ) ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ԱՎԱՆԴՈՒՅԹՆԵՐԸ

(Ճարտարապետության առանձնահատկությունները և շինարարության տեխնոլոգիաները)

2.1. Համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերի տարածքում գտնվում են հիմնականում վերջին 100-200 տարվա ընթացքում կառուցված շենքեր և շինություններ, որոնց մեջ աչքի ընկնող կառույցներում գերիշխող են ավանդական քարի ճարտարապետական հին ոճը՝ քարե մակերեսների և մանրամասների որակյալ և բարձրարվեստ մշակմամբ հաճախ նորոգման կարիք ունեցող, ինչպես նաև հիմնականում վերջին 20 տարիներին կառուցված նորաոճ շենքերը՝

Ժամանակակից բարձրորակ շինարարական նյութերի կիրառմամբ և տեխնիկական հագեցվածությամբ, հաճախ համադրված ավանդականի հետ:

2.2. Նկարագրությունը հիմնավորվում է համապատասխան լուսանկարներով, գծագրերով:

III. ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԱՌԿԱ ՊԱՏՄԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐԸ

3.1. Լոռի մարզի Փամբակ համայնքի տարածքում տեղակայված հուշարձանների ցուցակն, ըստ բնակավայրերի, բերված է ներքո աղյուսակում:

3				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՅ	17-19-րդ դդ.	գյուղի կենտրոնում, Վանաձոր-Ստեփանավան ճանապարհի աջ կողմում	S	
4				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՅ	19-20-րդ դդ.	գյուղի ամ եզրին, «Բերդատեղ» ամրոցից հս	S	
5				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՅ	19-20-րդ դդ.	գյուղի հս-ամ մասում	S	
6				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	Ք. ա. 2-1 հազ.	գյուղամիջում, Բազումթառ գետակի ձախ ափին	<	ավերված
7				ԵԿԵՂԵՅԻ	12-13-րդ դդ.	գյուղի մեջ, Գյոզալդարա տանող ճանապարհի աջ եզրին	S	
	7.1			Խաչքար	13-15-րդ դդ.	Եկեղեցու մեջ	S	միջնամաս
	7.2			Տապանքար	13-15-րդ դդ.	Եկեղեցու մեջ	S	
	7.3			Տապանքար	18-19-րդ դդ.	Եկեղեցու մեջ	S	
	7.4			Գերեզմանոց	12-19-րդ դդ.	Եկեղեցու շրջակայքում	S	
8				ՀՈՒՇԱԿՈԹՈՂ՝ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾՆԵՐԻՆ	1978 թ.	գյուղի կենտրոնում, ուշ միջնադարյան գերեզմանոցի մոտ	S	
9				ՀՈՒՇԱԿՐՅՈՒՐ՝ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾՆԵՐԻՆ	1967 թ.	գյուղի կենտրոնում	S	
10				ՁԻԹՀԱՆ	19 դ.	գյուղի կենտրոնում, Բազումթառ գետի աջ ափին	S	տնամերձ այգում, թաղված է հողի մեջ

5.34 Դերեղ գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՅ	12-20-րդ դդ.	գյուղի մեջ, Ալերեքս գետակի աջ ափին	<	բլրակի վրա
	1.1			Խաչքար	12-13-րդ դդ.		<	պատվանդանի վրա, վերին աջ անկյունը կտրված
	1.2			Խաչքար	1221 թ.		<	թեք պատվանդանի վրա, մասնատված (3 կտոր)
	1.3			Խաչքար	15-16-րդ դդ.		<	պատվանդանի վրա
2				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՅ	19-20-րդ դդ.	գյուղի հս-ան մասում, դպրոցի մոտ	S	
3				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ԹԱՔՈՒՆ ԲԱԳԵՐ»	միջնադար	գյուղի ան կողմում	<	
4				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ԽԱԶԻ ԳՅՈՒՂ»	միջնադար	գյուղի ան կողմում	<	
	4.1			Գերեզմանոց	միջնադար	գյուղից 1 կմ ան, անտառ տանող դաշտամիջյան ճանապարհի ձախ կողմում	<	ավերված, անտառապատ բլրի վրա
		4.1.1		Թևավոր խաչ	12-13-րդ դդ.	գերեզմանոցի ամ մասում, Եկեղեցուց հվ	<	
	4.2			Եկեղեցի	12-13-րդ դդ.	գյուղատեղիի հս-ամ եզրին, բլրի գագաթին	<	ավերված
		4.2.1		Խաչքար	13 դ.	Եկեղեցում, հս պատի մոտ	<	մասնատված, ընկած է գետին
		4.2.2		Խաչքար	13 դ.	Եկեղեցում, հս պատի մոտ	<	երկատված, ընկած է գետին
		4.2.3		Խաչքար	13-14-րդ դդ.	Եկեղեցում, հս պատի մոտ	<	հատված
		4.2.4		Խաչքար	13-14-րդ դդ.	Եկեղեցում, հս պատի մոտ	<	հատված
		4.2.5		Խաչքար	13-14-րդ դդ.	Եկեղեցու մեջ	<	
5				ԽԱԶՔԱՐ	16 դ.	գյուղի մեջ, կամրջի մոտ	<	
6				ՀՈՒՇԱԿՈԹՈՂ՝ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾՆԵՐԻՆ	1973 թ.	գյուղի մեջ	S	

5.36 Եղեգնույթ գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1				ԱՄՐՈՅ	Ք. ա. 2-1 հազ.	գյուղի հվ կողմում,	<	բլրի վրա, պահպանվել են պատերի մնացորդներ
	1.1			Բնակատեղի	Ք. ա. 4-3 հազ.	ամրոցից 500 մ հվ, Սև ջուր գետակի ափին	<	
	1.2			Դամբարանադաշտ	Ք. ա. 2-1 հազ.		<	դամբարանները մասամբ թալանված են
	1.3			Խաչքար	14-15-րդ դդ.	քարաժայռի վրա, ամրոցի հվ-աե մասում	<	տեղափոխվել է «Պետոյի բացատ» գերեզմանոցից
2				ԱՄՐՈՅ «ԲԵՐԴԱՆ»	Ք. ա. 4-3 հազ.	գյուղի հվ-աե կողմում, «Կարմիր քարի տալ» վայրում	<	պահպանվել են պատերի մնացորդներ
	2.1			Բնակատեղի	Ք. ա. 4-3 հազ.		<	
3				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՅ	10-13-րդ դդ.	գյուղի աե եզրին, «Կապի գլուխ» վայրում	<	ավերվել է ջրագիծը կառուցելիս
	3.1			Խաչքար	10-11-րդ դդ.		<	երկատված, հենած է բարձր պատվանդանին
	3.2			Խաչքար	11-12-րդ դդ.		<	
	3.3			Խաչքար	12-13-րդ դդ.		<	երկատված
4				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՅ	11-19-րդ դդ.	գյուղի կենտրոնում, Եղեգնու-Դեբեդ ճանապարհի աջ կողմում	S	
	4.1			Խաչքար	13-14-րդ դդ.		<	ստորին մասը
	4.2			Խաչքար	14-15-րդ դդ.		<	
	4.3			Տապանքար	16-17 դ.		S	
5				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	միջնադար	գյուղի հվ կողմում, «Մասրեք» վայրում, Բերդաղից 500 մ հս	<	
	5.1			Գերեզմանոց	միջնադար		<	
6				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	միջնադար	Վահագնաձոր տանող ճանապարհի ձախ կողմում, «Խաս Բախչա» վայրում	<	
	6.1			Գերեզմանոց	միջնադար		<	
7				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	միջնադար	գյուղի հվ կողմում, «Դրնդատափ» վայրում	<	
	7.1			Գերեզմանոց	միջնադար		<	
	7.2			Թևավոր խաչ	միջնադար	գյուղից 100 մ աե	<	
8				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	միջնադար	գյուղի հվ կողմում, «Բկատեղեր» վայրում	<	
	8.1			Գերեզմանոց	միջնադար		<	
9				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ԴԱՄԲԼՈՒՐ»	միջնադար	Դեբետ տանող ճանապարհին, «Փիջվուտ հողեր» վայրում	<	
	9.1			Գերեզմանոց	միջնադար		<	
10				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ՊԵՏՈՅԻ ԲԱՅԱՏ»	12-16-րդ դդ.	գյուղից 1 կմ հվ, Սև ջուր գետակի ձախ ափին	<	անտառապատ լանջին
	10.1			Գերեզմանոց	12-16-րդ դդ.		<	
	10.1.1			Խաչքար	12-13-րդ դդ.		<	պատվանդանի վրա, ստորին մասը կտրված
	10.1.2			Խաչքար	13-14-րդ դդ.		<	վերնամաս
	10.1.3			Խաչքար	13-14-րդ դդ.		<	ստորին մասը, ընկած է գետնին
	10.1.4			Խաչքար	15 դ.		<	արձանագիր
	10.1.5			Խաչքար	15 դ.		<	վերին կեսը
	10.1.6			Խաչքար	15-16-րդ դդ.		<	վերնամաս, թաղված է հողի մեջ
	10.1.7			Խաչքար	15-16-րդ դդ.		<	վերնամասը կտրված

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶԻ ՓԱՄԲԱԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ
ԵՎ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԱՆՇԱՐԺ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐԻ ՑԱՆԿ**

5.15. Անտառամուր գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ «ԽՈՒՇՈՒՐԻ ԹԱԼԱ»	Ք. ա. 2 հազ.	գյուղից 3 կմ ամ, Արզաքան գյուղատեղիից 0,5 կմ հս, բարձունքի վրա	<	
2				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՅ	միջնադար	գյուղից 1 կմ հվ-ամ, «Չայիրներ» հանդամասի «Ճլկուտ» հատվածում, Անտառամուտ գետակի աջ ափին	<	
	2.1			Խաչքար	12-13-րդ դդ.	գերեզմանոցի հս մասում	<	զույգ խաչքարերից աջակողմյանը
	2.2			Խաչքար	12-13-րդ դդ.	գերեզմանոցի հս մասում	<	զույգ խաչքարերից ձախակողմյանը
3				ՄԱՏՈՒՌ «ԹՈՒԽ ՄԱՆՈՒԿ»	միջնադար	գյուղի աե եզրին, Վահագնի տանող ճանապարհի եզրին, Անտառամուտ գետակի աջափնյա բլրակի վրա	<	ավերված
				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՅ «ԹՈՒԽ ՄԱՆՈՒԿ»	միջնադար	գյուղի աե եզրին, Անտառամուտ գետակի աջափնյա բլրակին	<	ավերված
4				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ ԱՐԶԱՔԱՆ	միջնադար	գյուղից 3 կմ ամ, Անտառամուտ գետակի աջ ափին, այգիների մեջ	<	
	4.1			Գերեզմանոց	միջնադար	գետակի ձախ ափին	<	
5				ԴԱՄԲԱՐԱՆՆԵՐ	Ք. ա. 2-1 հազ.	գյուղի ամ եզրին	<	
6				ԵԿԵՂԵՑԻ	18-19-րդ դդ.	գյուղի հս եզրին, գործող գերեզմանոցի մուտքի մոտ	<	
	6.1			Գերեզմանոց	14-20-րդ դդ.		<	
	6.2			Խաչքար	14-15-րդ դդ.	եկեղեցու խորանում	<	
	6.3			Խաչքար	18 դ.	եկեղեցու խորանում	<	
7				ՀՈՒՇԱՂՔՅՈՒՐ՝ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ՋՈՀՎԱԾՆԵՐԻՆ	1968 թ.	գյուղի կենտրոնում	S	
8				ՄԱՏՈՒՐ ՍԲ. ԿԻՐԱԿԻ («ԶՈՐԱՎՈՐ ԾԱՌ»)	18-19-րդ դդ. 13 դ.	գյուղից 300 մ հվ, «Չայիրներ» հանդամասի աե եզրին, ջրամբարի մոտ	<	պահպանվել են պատերի հիմնամասերը
	8.1			Խաչքար	12-13-րդ դդ.		<	պատվանդանի վրա, երեք խաչքարերից ձախակողմյանը
	8.2			Խաչքար	12-13-րդ դդ.		<	պատվանդանի վրա, երեք խաչքարերից կենտրոնինը
	8.3			Խաչքար	12-13-րդ դդ.		<	պատվանդանի վրա, երեք խաչքարերից աջակողմյանը

5.23. Բազում գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1				ԱՄՐՈՅ «ԲԵՐԴԱՏԵՂ»	Ք. ա. 2 հազ.	գյուղի աե եզրին, Բազումթառ գետակի ձախ վտակի ձախ ափին	<	բլրի վրա
2				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	Ք.ա. 2-1 հազ.	եկեղեցու մոտ, Գյոգալդարա տանող ճամփի աջ կողմում	<	հողի կտրվածքում դիտվում են խեցեղենի բեկորներ, մոխրաշերտ

	10.2			Մատուռ	միջնադար		<	պահպանվել են հիմքերը
11				ԵԿԵՂԵՑԻ	19 դ.	գյուղի մեջ	<	կիսավեր
	11.1			Գերեզմանոց	19 դ.	եկեղեցու շրջակայքում	S	
	11.2			Խաչքար	15 դ.		S	
	11.3			Խաչքար	15-16-րդ դդ.		S	
	11.4			Խաչքար	16 դ.		S	
12				ԽԱՉՔԱՐ	12-13-րդ դդ.	գյուղից 1 կմ հվ, ճանապարհի եզրին	<	
13				ԿԱՄՈՒՐՋ ԵՐԿԱԹՈՒՂՈՒ	19 դ.	Փամբակ գետի վրա	S	քառաթռիչք
14				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՀԿԱԾՆԵՐԻՆ	1941-45 թթ.	գյուղի սկզբնամասում, ճանապարհի ձախ կողմում	S	
15				ՄԱՏՈՒՌ ՍՔ. ԿԻՐԱԿԻ	18-19-րդ դդ.	գյուղից 2 կմ հվ-աե, ճանապարհի աջ եզրին	S	վերակառուցվում է
	15.1			Գերեզմանոց	12-19-րդ դդ.		<	
		15.1.1		Խաչքար	12-13-րդ դդ.		<	պահպանվել է չորս բեկոր
		15.1.2		Խաչքար	15 դ.		S	պահպանվել է երեք բեկոր
		15.1.3		Խաչքար	15-16-րդ դդ.		S	եռատված
		15.1.4		Խաչքար	15-16-րդ դդ.		S	պահպանվել է երկու բեկոր
	15.2			Խաչքար	13-14-րդ դդ.	մատուռի մեջ	<	կանգնեցված է տուֆե սրբատաշ պատվանդանի վրա

5.41 Լեռնապար գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1				ԱՄՐՈՅ	Ք. ա. 4-3 հազ.	գյուղից 1 կմ հվ, Լեռնաջուր գետի աջ ափին	<	ավերված
2				ԱՄՐՈՅ	Ք. ա. 3 հազ.	գյուղից 0.5 կմ ամ, Լեռնաջուր գետի ձախ կողմում	<	բլրի վրա, ավերված
	2.1			Մատուռ Սք. Գաբրիել, «Գաբրիել-Մուքել»	վաղ միջնադար		S	բլրի գագաթին, ավերված
3				ԱՄՐՈՅ «ԲԵՐԴԱՂ»	Ք. ա. 2-1 հազ.	գյուղի աե կողմի	<	բլրի գագաթին, ավերված
	3.1			Դամբարանադաշտ	Ք. ա. 2-1 հազ.	գյուղից 1 կմ աե, «Եվքլու» հանդամա-սում, «Բերդաղ» ամրոցից աե	<	ավերված
4				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՅ	12-20-րդ դդ.	գյուղի հվ-աե մասում, Լեռնաջուր գետի աջակողմյան վտակի ափին	<	գյուղի գործող գերեզմանոցն է
	4.1			Եկեղեցի	17-18-րդ դդ.	գերեզմանոցում	<	ավերված
5				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՅ	18-19-րդ դդ.	գյուղի հս-աե մասում	S	
	5.1			Մատուռ Սք. Կիրակի	19 դ.	Լեռնաջրի աջ ափին,	S	բլրի գագաթին
6				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ԲԱԳԵՐ»	16-18-րդ դդ.	գյուղից 1.5 կմ հվ-ամ	<	ավերված
	6.1			Եկեղեցի	16-18-րդ դդ.		<	
7				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ՈՒՌՈՒՏ»	5-15-րդ դդ.	գյուղից 1 կմ հվ, ճանապարհի աջ կողմում	<	
	7.1			Դամբարանադաշտ	Ք.ա. 4-3 հազ.	Ուռուտ հանդամասում, գետի մոտ	<	գուրկ է վերգետնյա նշաններից
	7.2			Գերեզմանոց	10-19-րդ դդ.		<	ավերված
		7.2.1		Խաչքար	10-11-րդ դդ.	եկեղեցուց աե	<	հատված
		7.2.2		Խաչքար	11 դ.	եկեղեցուց հվ-աե	<	պատվանդանի վրա

		7.2.3	Խաչքար	12 դ.	Եկեղեցուց աե	<	հատված
		7.2.4	Խաչքար	12-13-րդ դդ.	Եկեղեցուց աե	<	հատված
		7.2.5	Խաչքար	12-13-րդ դդ.	Եկեղեցու հս-աե անկյան մոտ	<	ընկած է գետնին
		7.2.6	Տապանաքար	16-17-րդ դդ.	Եկեղեցուց հվ-ամ	S	խիստ հողմահարված արձանագրությամբ, կիսով չափ թաղված հողի մեջ
	7.3		Եկեղեցի	5-7-րդ դդ.		<	ավերված, եկեղեցու մեջ և շուրջը կան արձանագիր որմնաքարեր
		7.3.1	Խաչքար	12-13-րդ դդ.	Եկեղեցու խորանում	<	
		7.3.2	Խաչքար	12-13-րդ դդ.	Եկեղեցու մեջ	<	
8			ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ՔԻԼԻՍԱ»	միջնադար	գյուղից 8 կմ հս	<	
	8.1		Եկեղեցի	5-7-րդ դդ.	գյուղատեղիի հվ-աե մասում, Լեռնաջուր գետի աջակողմյան վտակի աջ ափին	<	ավերված
	8.2		Խաչքար	12-13-րդ դդ.	Քիլիսա և Գյուլյուդարա լքված գյուղերի դպրոցի շենքի բակում, ճանապարհի մոտ	<	տեղափոխվել է եկեղեցուց
9			ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	Ք. ա. 2-1 հազ.	գյուղից աե	<	
10			ԴՈԼՄԵՆՆԵՐ		գյուղի մոտ	<	
11			ԵԿԵՂԵՑԻ	6-7-րդ դդ.	գյուղից 1 կմ հս	<	ավերված, հողով ծածկված
	11.1		Գերեզմանոց	միջնադար	Եկեղեցուց մոտ 200 մ հվ-աե, Լեռնաջուր գետի աջ ափին	<	
12			ՀՈՒՇԱԿՈԹՈՂ՝ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾՆԵՐԻՆ	1976 թ.	գյուղի հս-աե կողմում, բլրի վրա	S	
14			ՄԱՏՈՒՌ ՍԲ. ՆՇԱՆ	17-18-րդ դդ.	գյուղի հս-աե կողմում, բլրի վրա	S	վերակառուցվել է վերջերս
15			ՄԱՏՈՒՌ ՍԲ. ՍԱՐԳԻՍ	19 դ.	գյուղի հվ-աե կողմում, զոհվածների հուշարձանի մոտ	S	
	15.1		Հուշակոթող Մեծ եղեռնի զոհերին	1977 թ.	բլրի վրա	<	Ղարաքիլիսայի ճակատամարտի վայրում
16			ՍՐԲԱՏԵՂԻ	միջնադար	գյուղից 7 կմ հվ, «Քիլիսա» գյուղատեղիի տանող ճանապարհի ծախ կողմում	S	ժայռի վրա պատկերված են պարզ խաչեր

5.59.2 Ծաղկոց /Հայդարլի/ գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1				ԱՄՐՈՑ		գյուղից հվ-աե	<	

5.65. Ձորագետ գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1				ԱՄՐՈՑ	Ք. ա. 2-1 հազ.	գյուղի հս կողմում, «Բերդ» վայրում	<	սարի գագաթին
2				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	միջնադար	գյուղի հս-ամ կողմում, «Ճլկուտ» վայրում	<	
3				ԴԱՄԲԱՐԱՆՆԵՐ	Ք. ա. 2-1 հազ.	գյուղում և նրա շրջակայքում	<	
4				ԴՈԼՄԵՆՆԵՐ	Ք. ա. 3-2 հազ.	գյուղի շրջակայքում, «Լոբատեղի չայիրներ» և «Խաչերի տափ» վայրում	<	
5				ՄԱՏՈՒՌ ԹՈՒԽ-ՄԱՆՈՒԿ	18-19-րդ դդ.	Վահագնի տանող ճանապարհի ծախ կողմում	<	
	5.1			Գերեզմանոց	միջնադար		<	
6				ՄԱՏՈՒՌ ՍԲ. ԿԻՐԱԿԻ	միջնադար	գյուղի հվ կողմում	<	
	6.1			Գերեզմանոց	միջնադար		<	

5.66. Ձորագյուղ գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1				ԱՄՐՈՑ «ՔԻՐ ՈՒ ԱԽՊԵՐ»	10-13-րդ դդ.	գյուղից հս, Ձորագետի էլեկտրակայանի մոտ, Ձորագետի աջ և ձախ ափերին	<	երկու ժայռերի կատարների վրա, ավերված
2				ԲԵՐԴՇԵՆ	Ք. ա. 4-3 հազ.	գյուղից 1,5 կմ հվ	<	
3				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	13-14-րդ դդ.	Ձորագետի ամ կողմում, Ստեփանավան տանող խճուղու եզրին	<	սարահարթի վրա
4				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ԲԱԽԱՏՄԱՏ»	միջնադար	գյուղի աե կողմում	<	ավերված
5				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ԿԱՏԱՐ»	միջնադար	գյուղի հվ կողմում	<	
6				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ՆԵՐՔԻՆ ՇԲՈՉ»	միջնադար	Վահագնի տանող ճանապարհի աջ կողմում, Վ. Շքոչից քիչ հեռու	<	
7				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ՎԵՐԻՆ ՇԲՈՉ»	միջնադար	Վահագնի տանող ճանապարհի աջ կողմում	<	
8				ԴԱՄԲԱՐԱՆՆԵՐ	Ք. ա. 2-1 հազ.	գյուղից 700 մ ամ, «Խասիկներ» հանդամասում	<	
9				ԵԿԵՂԵՑԻ	13 դ.	գյուղի մեջ	<	խորհրդային կարգերի օրոք դարձվել էր պահեստ
	9.1			Գերեզմանոց	16-17-րդ դդ.	Եկեղեցու շուրջ	S	
10				ԵԿԵՂԵՑԻ	1906 թ.	գյուղի հվ-ամ մասում	<	
11				ՀՈՒՇԱԿՈԹՈՂ՝ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾՆԵՐԻՆ	1976 թ.	գյուղի մեջ	S	

5.70. Մարգահովիտ գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	Ք. ա. 4-3 հազ.	գյուղի հս եզրին, ճանապարհի ձախ կողմում	<	գաղիթափ լանջին
2				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ «ՍԱՐԻ ՍՈՓ»	Ք. ա. 3-1 հազ.	գյուղի ամ եզրին	<	ոչ բարձր բլրի վրա
3				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	19-20-րդ դդ.	Եկեղեցուց 70 մ ամ	S	
4				ԵԿԵՂԵՑԻ ՍԲ. ԿԱՐԱՊԵՏ	1872 թ.	գյուղի հվ մասում, բլրակի վրա	<	հվ-աե ավանդատան մուտքից վեր ագուցված է վաղ միջնադարյան հավասարաթև խաչապատկերով քար
	4.1			Գերեզմանոց	17-20-րդ դդ.	Եկեղեցու շրջակայքում	S	
		4.1.1		Եկեղեցի	վաղ միջնադար	գերեզմանոցի հվ մասում	S	ավերված
		4.1.2		Խաչքար	17-18-րդ դդ.		S	ընկած է գետնին
		4.1.3		Տապանաքար	16-17-րդ դդ.	գերեզմանոցի հվ եզրին, ճանապարհի մոտ	<	ուղղանկյուն, քանդակազարդ
		4.1.4		Տապանաքար	18-19-րդ դդ.		S	հարթ, մարդու գծապատկերով
	4.2			Զանգակատուն	19 դ.	Եկեղեցուն կից	S	
	4.3			Խաչքար	15-16-րդ դդ.	Եկեղեցու մուտքի աջ անկյունում	S	
	4.4			Խաչքար	15-16-րդ դդ.	Եկեղեցու աե պատի վրա	S	
5				ԽԱԶՔԱՐ	17 դ.	գյուղի ամ եզրին, «Սարի սոփ» կոչվող բլրի վրա	<	երկատված, ընկած է գետնին
6				ՀՈՒՇԱԿՈԹՈՂ՝ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾՆԵՐԻՆ	1970-ական թթ.	գյուղի աե եզրին, Վանաձոր - Դիլիջան մայրուղուց ձախ	S	լեռնալանջին

7				ՀՈՒՇԱՂՔՅՈՒՐ՝ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾՆԵՐԻՆ		գյուղի խնայողամարկդի մոտ	S	
8				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՍՏ. ՇԱՀՈՒՄՅԱՆԻՆ		հիվանդանոցի մոտ	S	

5.102 Վահագնաձոր գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1				ԱՄՐՈՑ «ՍԻՍԻ ԲԵՐԴ»	ուշ միջնադար	Լոռի հանգստյան տնից 7 կմ հվ-աե, բարձր քառաժայռի կատարին	<	
	1.1			Խաչքար			<	

5.103. Վահագնի գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1				ԱՄՐՈՑ	Ք.ա. 2-1 հազ.	Հագնի հանդամասից 700 մ հս	<	Քյոր-Օղլու յալ վայրում
2				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	12-19-րդ դդ.	գյուղի հս եզրին	<	Օհանյանների թաղում
	2.1			Խաչքար	13-14-րդ դդ.		<	ստորին հատվածը
	2.2			Խաչքար	14-15-րդ դդ.		<	ստորին մասը
3				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ «ՎԱՐԴՈՒՄՅԱՆՆԵՐԻ»	15-19-րդ դդ.	գյուղի կենտր. մասում	<	ավերված
	3.2			Խաչքար	15-րդ դդ.		<	հենած է քարե ցանկապատին
4				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	միջնադար	Զամառլուի ձորում	<	ավերված
5				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	13-19-րդ դդ.	գյուղից 4 կմ հս-ամ, «Կալատեղեր» վայրում	<	ավերված
6				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ԿԱՏԱՏ»	12-19-րդ դդ.	Զորագյուղ տանող ճանապարհին	<	ավերված
	6.1			Գերեզմանոց	12-19-րդ դդ.	գյուղատեղիից հվ	<	
		6.1.1		Մատուռ	միջնադար	Անտառամուտ գետակի աջ ափին	<	
			6.1.1.1	Խաչքար	15-16-րդ դդ.		<	
7				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ՀԱԳՆԻ»		գյուղից Կուրթան տանող ճանապարհի եզրին	<	ավերված
	7.1			Եկեղեցի	12-13-րդ դդ.	«Հագնու հողեր» վայրում	<	
		7.1		Գերեզմանոց	12-17-րդ դդ.		<	
8				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ՎԻՐՈՒ ՀԱԳՆԻ»	միջնադար	գյուղից ամ	<	ավերված
	8.1			Գերեզմանոց		գյուղատեղում	<	ավերված
9				ԵԿԵՂԵՑԻ	5-6-րդ դդ.	գյուղից 3 կմ հս-ամ, Վահագնի-Անտառամուտ ճանապարհից 200 մ աջ	<	վարելահողերում, ավերված
	9.1			Գերեզմանոց	12-13-րդ դդ.	Եկեղեցու շուրջ	<	կիսավեր
10				ԵԿԵՂԵՑԻ	12-13-րդ դդ.	գյուղից 2 կմ հս-ամ, «Վերու Հագնի» վայրի «Ղամշկուտ» հանդամասում, Անտառամուտ գետակի ձախ ափին	<	
	10.1			Գերեզմանոց	12-13-րդ դդ.	Եկեղեցու հվ կողմում	<	ավերված
		10.1.1		Խաչքար	12-13-րդ դդ.		<	
		10.1.2		Խաչքար	13 դ.		<	պահպանվել է պատվանդանը

		10.1.3	Խաչքար	14-15-րդ դդ.		<	պահպանվել է պատվանդանը
		10.1.4	Տապանաքար	16-17-րդ դդ.		S	մարդու հարթաքանդակով
		10.1.5	Տապանաքար	16-17-րդ դդ.		S	մարդու հարթաքանդակով
11			ԵԿԵՂԵՑԻ	19 դ.	գյուղի կենտրոնում, ակումբի մոտ	<	
	11.1		Գերեզմանոց	18-19-րդ դդ.	եկեղեցու շրջակայքում	<	
		11.1.1	Խաչքար	15-17-րդ դդ.		<	
		11.1.2	Տապանաքար	19 դ.		S	
	11.2		Զանգակատուն	19 դ.	կից է եկեղեցուն հվ-ամ-ից	<	
	11.3		Խաչքար	10-11-րդ դդ.	ագուցված է բեմի ճակատին	<	
	11.4		Խաչքար	12-13-րդ դդ.	ագուցված է մկրտարանին խորշի պատին	<	վերնամաս
	11.5		Խաչքար	12-13-րդ դդ.	ագուցված է եկեղեցու հվ պատին, մուտքից վեր	<	
	11.6		Խաչքար	17-18-րդ դդ.	ագուցված է եկեղեցու մուտքից վերև	S	
12			ԽԱՉՔԱՐ	12-13-րդ դդ.	գյուղի հվ-ամ, Վանաձոր-Ալավերդի ճանապարհի մոտ	<	բլրալանջի քարերի մեջ, վերին կեսը
13			ԽԱՉՔԱՐ	13 դ.	գյուղից 1 կմ հս, Վահագնի-Անտառամուտ ճանապարհից ձախ	<	
14			ՀՈՒՆԱԿՈԹՈՂ՝ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾՆԵՐԻՆ	1974 թ.	գյուղի կենտրոնում, բարձունքի վրա	S	
15			ՄԱՏՈՒԹ	5-7-րդ դդ.	գյուղից 2 կմ հս, «Ներքին Հագնի» վայրում	<	ավերված
	15.1		Խաչքար	9-10-րդ դդ.	մատուռի հվ պատի մոտ	<	երկատված
	15.2		Խաչքար	9-10-րդ դդ.	նախորդի մոտ	<	
	15.3		Խաչքար	12-13-րդ դդ.	նախորդի մոտ	<	
	15.4		Խաչքար	13-14-րդ դդ.	նախորդի մոտ	<	

5.107. Փամբակ գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1				ԱՄՐՈՑ «ՂԱՅԼՈՒՍ»		գյուղից 5 կմ ամ	<	
2				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	Ք. ա. 3-2 հազ.	գյուղից 1 կմ ան, մայրուղուց Քարաբերդ տանող ճանապարհի ձախ և աջ եզրին	<	բացվել է ճանապարհաշինարարական աշխատանքների ժամանակ
3				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ «ԳՅՈՒՆԵՐԻ ԹՈՒՄԲ»	Ք. ա. 2 հազ.	գյուղից 0.5 կմ հս-ամ	<	
	3.1			Դամբարանադաշտ	Ք. ա. 1 հազ.		<	
4				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	12-18-րդ դդ.	գյուղի հս-ան կողմում, Թընթողլի վայրում	<	անտառի մեջ
	4.1			Մատուռ	12-13-րդ դդ.		<	
5				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ «ՄԱՄԽՈՒՏ ԹՈՒՄԲ»	12-15-րդ դդ.	գյուղից 2 կմ հվ-ան, Փամբակ գետի աջ ափին	<	անտառապատ վայրում, ավերված
	5.1			Խաչքար	12-13-րդ դդ.		<	տեղահանված, ստորին և վերին եզրերը կոտրված
	5.2			Խաչքար	12-13-րդ դդ.		<	խաչքարի ստորին հատվածի 4 բեկոր

	5.3			Խաչքար	15 դ.		S	պարզ հորինվածքով
6				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ԲՆՁՈՐ»	Ք.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 3 կմ հվ-աե, Բնձոր վտակի աջ և ձախ ափին, Փամբակ կայարանի դիմաց		անտառում, գտածոները պահվում են Լոռու երկրագիտական թանգարանում
	6.1			Գերեզմանոց «Մոշուտ տախտ»	միջնադար	«Ավյազի տափ» վայրում	<	
7				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ԽԱՉԻ ԹՈՒՄԲ» («ԽԱՉԻ ԹԱԼԱ»)		գյուղից 0.5 կմ հվ-աե, Փամբակ գետի աջ ափին, ճանապարհի մոտ	<	
	7.1			Գերեզմանոց «Խաչի թումբ»	12-15-րդ դդ.		<	ավերված, տարածքում պահպանվել են դամբարանադաշտի մնացորդներ
		7.1.1		Խաչքար	12-13-րդ դդ.		<	վերին կեսը
		7.1.2		Խաչքար	13-14-րդ դդ.		<	երկատված, մասերը դրված են կողք կողքի
		7.1.3		Խաչքար	15 դ.		<	պարզ հորինվածքով
	7.2			Խաչքար	13 դ.		<	վերնամաս
	7.3			Խաչքար	13 դ.	գետակի ձախ ափին	<	տեղահանված
8				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	Ք.ա. 2-1 հազ.		<	
9				ԽԱՉՔԱՐ	12-13-րդ դդ.	գյուղից 1 կմ հս, «Խաչի յալ» բլրի վրա	<	ուխտավայրում

5.108 Քարաքերի գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	Ք. ա. 2-1 հազ.	գյուղի հս-ամ եզրին, գերեզմանոցի տարածքում	<	ավերվում է ժամանակակից թաղումների և բնակելի տների կառուցման պատճառով
2				ԵԿԵՂԵՑԻ	19 դ.	գյուղի հս-ամ եզրին	<	կիսագետնափոր
	2.1			Գերեզմանոց	19-20-րդ դդ.	եկեղեցու շուրջը	<	լեռնալանջին
		2.1.1		Խաչքար	12-13-րդ դդ.	եկեղեցու մոտ	<	մի քարի հենած
3				ԽԱՉՔԱՐ	9-10-րդ դդ.	գյուղից հս եզրին	<	բլրի վրա

Հուշարձանները կարող են օգտագործվել գիտական, կրթական, մշակութային և ճանաչողական նպատակներով, ինչպես նաև իրենց սկզբնական ու հարմարեցված գործառնական նշանակությամբ:

Համայնքի տարածքում գտնվող պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության գոտիների սահմաններում կառուցապատման ցանկացած աշխատանք իրականացնել միայն համապատասխան նախագծերի առկայության դեպքում:

3.2. Տվյալները հիմնավորվում են պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակներով, համապատասխան լուսանկարներով:

IV. ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՇԵՆՔԵՐ, ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

4.1. Պահպանման ենթակա են 3.1 կետում նշվածները, ինչպես նաև համայնքի տարածքում գտնվող համայնքի համար կարևոր նշանակություն ունեցող հետևյալ շենքերը և շինությունները.

1. Խմելու ջրի օրական կարգավորման ջրամբարները, ջրամատակարարման ցանցը,
 2. Կոյուղաջրերի մաքրման կայանները՝ կոյուղու կոլեկտորների հետ միասին, ջրահեռացման ցանցը՝ դիտահորերի հետ միասին,
 3. Համայնքի տարածքով անցնող ոռոգման հիմնական ջրանցքները, ոռոգման առուների ցանցը,
 4. Էլեկտրահաղորդման ցանցի օբյեկտները՝ ենթակայաններ, հենասյուներ, հաղորդագծեր ևն,
 5. Գազամատակարարման ցանցի օբյեկտները՝ բաշխիչ կայաններ, խողովակաշարեր ևն,
 6. Հեռահաղորդակցման և կապի ցանցի օբյեկտները՝ վերգետնյա և ստորգետնյա մալուխներ, բջջային կապի կայաններ, աշտարակներ ևն,
 7. Երկաթուղագծերը՝ անվտանգության գոտիով և տարահատման կամրջով,
 8. Մայրուղողիների և ճանապարհների հետիոտնային անցումները՝ ստորգետնյա և կամրջային:
 9. Հանրային այգիները,
 10. Արվեստի դպրոցները,
 11. Մարզադպրոցները,
 12. Մանկապարտեզները:
 13. Համայնքի փողոցների ցանցը՝ ճանապարհային նշանների և սարքավորումների հետ միասին,
 14. Գերեզմանոցները՝ սանիտարապաշտպանիչ գոտու հետ միասին,
 15. ՀՀ ՊՆ, ՆԳ, ԱԻՆ օբյեկտները, պաշտպանական, քաղաքացիական պաշտպանության կառույցները, ապաստարարանները, ազդանշանման համակարգերը ևն,
- 4.2. Տվյալները հիմնավորվում են համապատասխան լուսանկարներով, գծագրերով:

II. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ԽՐԱԽՈՒՍՎՈՂ ՃԱՐՏԱՐԱԴԵՏԱԿԱՆ ՈՃԸ ԵՎ ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆ

5.1. Համայնքի տարածքում խրախուսվում են ինչպես ավանդական, այնպես էլ արդի ճարտարապետական ոճերը, հնարքները, դեկորատիվ տարրերը, ճակատների ձևավորման առանձնահատկությունները, դռների, պատուհանների համաչափությունները, շինարարական նյութերը և կառուցման եղանակը՝ պայմանով, որ կատարվեն ճաշակով և մասնագիտական բարձր վարպետությամբ:

1. Շենքերի և շինությունների ծավալային ու ճարտարապետահատակագծային լուծումներին, ինչպես նաև դրանց առանձին մասերին ներկայացվող պահանջները

ա. շենքի մասշտաբը, ճակատային լուծումներն ու դրանք շեշտադրող տարրերը (զարդաքանդակները, շքամուտքը (պորտալը), որմնախորշերը, շվաքարանները, քիվերը, կամարները և այլն),

իրականացնելիս հաշվի առնել քաղաքաշինական ձևավորված կամ նոր ձևավորվող միջավայրին հարազատ մնալու, չխաթարելու, այլ ընդհակառակը, բարելավելու, զարգացնելու անհրաժեշտությունը:

բ. հատուկ ուշադրություն դարձնել փողոցի կողմի ցանկապատի և մուտքի գեղարվեստական ձևավորմանը, բարեկարգել փողոցի հարակից հատվածը միասնական ոճով և նյութերով,

գ. շենքի տանիքներն ու շենքերի հորիզոնական հարթությունները (հինգերորդ ճակատե), ինչպես նաև ճակտոնները (ֆրոնտոնները), մանսարդները, ձեղնանցքները, եզրապատերը (պարապետները) և այլն իրականացնել, հաշվի առնելով համայնքի քաղաքաշինական միջավայրի ձևավորման վրա դրանց մեծ ազդեցությունը,

դ. խրախուսվում են շենքի ճակատների և փողոցի հարակից մասերի մաքրությունը, ամրությունը, արտաքին լուսավորությունը:

2. Փողոցների, անցումների, հետիոտն ճանապարհների ու հեծանվաուղիների (ճանապարհային ցանց), հրապարակների, ներքին բակերի, շքաբակերի (կուրդոնյերների) և հարթակների կառուցվածքին ու ձևավորմանը, ավտոկայանատեղիների կազմակերպմանը ներկայացվող պահանջները

ա. ճանապարհային ծածկույթը (նյութը, դեկորատիվ տարրերը և գունային լուծումները). խրախուսվում են բարձրորակ, հարատև, էկոլոգիապես մաքուր ու անվնաս շին. նյութերը:

բ. համայնքն սպասարկող տրանսպորտի համար նախատեսված կանգառները ծածկոցով, նստարաններով և լուսավորության ցանցով հագեցնել և ձևավորել գեղարվեստական ճաշակով բարձրորակ շին. նյութերով,

գ. հասարակական նշանակության շենքերում և տարածքներում ապահովել հաշմանդամների և բնակչության սակավաշարժուն խմբերի տեղաշարժման համար կահավորանքը (թեքահարթակներն ու հատուկ հարմարանքները՝ լուսային, ձայնային և այլ նախազգուշացման միջոցներով),

դ. հասարակական, ինչպես նաև մասնավոր տարածքներում խրախուսվում է ֆունկցիոնալ ձևավորումը, կանաչապատումը և կահավորանքը (փոքր ճարտարապետական ձևեր կամ դեկորատիվ արվեստի նմուշներ, զրուցարաններ, շվաքարաններ, նստարաններ, շատրվաններ, դեկորատիվ ջրավազաններ, կանաչ տնկարկներ, այդ թվում՝ ուղղահայաց կանաչապատում և այլն),

3. Լանդշաֆտին, այգեպուրակային շինարարությանը և կանաչապատմանը ներկայացվող պահանջները

ա. ընդհանուր օգտագործման կանաչ տարածքների և հետիոտն շարժման ակտիվ գոտիների կանաչապատումն ու բարեկարգումը (փոքր ճարտարապետական ձևեր, ջրային մակերեսներ, շատրվաններ, նստարաններ, տաղավարներ, զրուցարաններ և բարեկարգման այլ տարրեր) հանդիսանում են մշտական հոգածության ոլորտներ,

բ. հետևողականորեն իրականացնել, ամբողջ համայնքի հատվածում, հանքերի փոշու և քամու դեմ պաշտպանական գոտու, ինչպես նաև գերեզմանոցների շուրջ սանիտարական գոտու ստեղծման միջոցառումները (ծառատունկ, կանաչ ծածկույթների իրականացում տեղական ավանդական տնկանյութերի տեսակներից՝ տարբեր բարձրության բույսերի զուգակցմամբ):

VI. ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ

1. Քաղաքաշինական գործունեություն իրականացնող բոլոր սուբյեկտների համար պարտադիր են քաղաքաշինական նորմատիվ-տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների կատարումը, որը

ապահովում է հուսալիության, շրջակա միջավայրի պահպանության, հակահրդեհային, սանիտարահիգիենիկ այլ անհրաժեշտ նորմեր, կանոններ, ցուցանիշեր, ինչպես նաև նախագծման իրականացման ու շահագործման ընթացքում որակի ապահովման պայմաններ:

Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքը համայնքում տալիս է համայնքի ղեկավարը՝ ՀՀ կառավարության սահմանած կարգով: Շինարարության թույլտվությունը տրվում է ճարտարապետաշինարարական նախագծային փաստաթղթերի հաստատումից հետո, նախագիծը համայնքի ղեկավարի կողմից: Շինարարության թույլտվություն չի պահանջվում շենքերի, շինությունների, ընթացիկ վերանորոգման, շենքերի հարդարման և տարածքների բարեկարգման աշխատանքների համար, եթե դրանք չեն խոչընդոտում անշարժ գույքի նպատակային օգտագործումը կամ չեն հակասում սահմանված սերվիտուտներին:

Քանդման թույլտվությունը տալիս է համայնքի ղեկավարը:

Քաղաքաշինական գործունեությունը իրականացվում է բացառապես հաստատված քաղաքաշինական փաստաթղթերին համապատասխան:

Ավարտված շինարարության փաստագրումը թույլատրվում է միմիայն շահագործման ակտը ձևակերպելուց հետո: Ավարտված շինարարության շահագործման ընդունումը փաստագրում է համայնքի ղեկավարը՝ ՀՀ կառավարության սահմանած կարգով:

Օբյեկտների կառուցումը իրականացվում է ՀՀ քաղաքաշինության օրենքով՝ սահմանված կարգով նախագծերի ձեռքբերման, փորձաքննության անցկացման, շինարարության թույլտվության ստացումով:

Արգելվում է առանց համայնքի ղեկավարի որոշման և թույլտվության շենքերի պատշգամբների, ինչպես նաև վարձակալած ոչ բնակելի տարածքներում որևէ վերափոխումներ կատարել, շենքի արտաքին տեսքը փոփոխել:

Արգելվում է շենքերի բակերում որևէ տաղավար կամ ավտոտնակ տեղադրելիս կամ կառուցելիս ցանկապատումները, ծանր տրանսպորտային միջոցների կանգառումը:

Արգելվում է գազոններին կամ մայրերին կից հողատարածքները բանջարանոցի վերածել, նախամուտքերը և սանդուղքավանդակները տնտեսական իրերով ծանրաբեռնել, չնախատեսված տեղերում ընտանի կենդանիներ պահել:

2. ԳՈՎԱԶԴԴՆԵՐԻ ԵՎ ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐ ՏԱՂԱՎԱՐՆԵՐԻ ՏԵՂԱԴՐՈՒՄԸ

Բոլոր տեսակի արտաքին գովազդային նյութերի, ցուցափեղկերի, հայտարարությունների, ցուցատախտակների և այլ տեղեկատվական միջոցների տեղադրումը շենքերի, պարիսպների առանձին վահանակների, ստենդների և նման ճարտարապետական կառույցների վրա թույլատրվում է միայն համայնքի ղեկավարի որոշմամբ և սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

Գովազդները պետք է լինեն «Գովազդի մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին համապատասխան՝ հավաստի, օրինական, պատշաճ պահպանելով արտաքին գովազդի տեղադրման համար թույլտվության բոլոր պայմանները:

Գովազդի տեղաբաշխման նկատմամբ հսկողությունը իրականացնում է համայնքապետարանը: Արգելվում է անբարեխիղճ, ոչ ՀՀ օրենքներին համապատասխանող գովազդի տեղադրումը, էլեկտրաէներգիայի բաշխման, արտաքին լուսավորության և հեռահաղորդակցության սյուների, հանրային լուսավորության կայանքների, գազամատակարարման, ջրահեռացման,

տրանսպորտի, ինչպես նաև ճանապարհային, երկաթուղային, ջրային կամ օդային երթևեկության հետ կապված տարրերի, հանրային սարքավորումների կամ գույքի վրա:

Ժամանակավոր տաղավարների տեղադրումը թույլատրվում է ըստ կառավարության կողմից սահմանված կարգի, համայնքի ղեկավարի որոշմամբ, հող.օգտագործման և շինարարության բաժնի մասնագետի ներկայությամբ՝ համաձայն առևտրի և սպասարկման համայնքային կանոնների:

Վերը նշված գործողությունների համար գանձվում են համայնքի ավագանու կողմից սահմանված տեղական վճարներ:

Համայնքի ղեկավարը սահմանում է շենքերի և շինությունների համարակալումը: Համայնքի ավագանու որոշմամբ անվանվում և վերանվանվում են համայնքային նշանակության փողոցները, հրապարակները, զբոսայգիները և այլն:

Արգելվում է ինքնուրույն կերպով հանել, տեղադրել և վերատեղադրել փողոցների անվանումների և համարակալման ցուցանակները:

VII. ԿԱՌՈՒՑԱԴԱՏՈՂՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Կառուցապատողները պարտավոր են կառուցապատումն իրականացնել օրենքով սահմանված կարգով՝ ճարտարապետաշինարարական նախագծին համապատասխան շինարարության թույլտվության հիման վրա առանց էական շեղումների:

Ապահովել քաղաքաշինական փաստաթղթերի փորձաքննությունը ՀՀ կառավարության սահմանված կարգով:

Ինժեներական սպասարկում իրականացնող ծառայություններից ստանալ քաղաքաշինական օբյեկտի ինժեներական ենթակառուցվածքների նախագծման, կառուցման և շահագործման տեխնիկական պայմանները:

Շինարարական աշխատանքներ կատարելիս շինհրապարակները պետք է ցանկապատվեն՝ ժամանակավորապես և տեսանելի տեղում փակցվեն համապատասխան ցուցանակներ ունենան համապատասխան կահավորում: Շինարարական աղբն ու հողը պետք է դուրս բերվեն կուտակվելու ընթացքում: Շինարարական կամ վերանորոգման աշխատանքներ կատարելիս ձեռնարկում է միջոցառումներ, որպեսզի չկեղտոտվեն շինհրապարակին հարող տարածքները, չաղտոտվի օդը:

Հողային աշխատանքների կատարումը (հրապարակներում, մայթերում, անցումներում, բակերում, սիզամարգերում, այգիներում, պուրակներում և այլ տեղերում) ստորգետնյա ինժեներական ցանցերի կառուցման և վերանորոգման ժամանակ, կապված վերգետնյա կառույցների հետ, թույլատրվում է միայն ըստ համաձայնեցված նախագծերի և համայնքի ղեկավարի թույլտվության հիման վրա:

Ճանապարհաձածկույթի կամ հողաձածկի քանդման հետ կապված վթարային աշխատանքները թույլատրվում են ընդունված վթարային հեռախոսագրի առկայությամբ այն կազմակերպությունների կողմից, որոնք տնօրինում են հաշվեկշռում գտնվող ինժեներական ցանցերը:

Ստորգետնյա ինժեներական ցանցերի վթարների վերացումը սկսվում է անմիջապես հեռախոսագրի հաղորդումից հետո, այդ մասին տեղյակ պահելով ավտովերահսկողությանը և կոմունալ սպասարկման ձեռնարկությանը:

Վթարային աշխատանքների տեղը պետք է շրջափակվի, կահավորվի ճանապարհային նշաններով և լուսավորվի մութն ընկնելիս: Վթարը վերացնող կազմակերպությունը պարտավոր է նաև անհապաղ (նախնական) վերականգնի քանդված հատվածը հողով՝ շերտային

խտացումով և համապատասխան չափի խճանյութով, ինչպես նաև մաքրի ավելորդ հողից և շինարարական մնացորդներից, գոյացած աղբից:

Վթարից վերականգնված հատվածները հանձնվում են կոմունալ սպասարկման ձեռնարկությանը կամ ճանապարհային հսկողություն իրականացնող ծառայությունների ներկայացուցիչներին ակտով, ճանապարհի ծածկույթը ամբողջովին վերականգնելուց հետո:

Կտրականապես արգելվում է ստորգետնյա ինժեներական ցանցերի կառուցման կամ պլանային վերանորոգման աշխատանքների կատարումը վթարային աշխատանքների պատրվակով:

Արգելվում է ինքնակամ պեղումների, հորատման, պլանների ու ձողերի տեղադրման, հողաձածկույթի մշակման, հրապարակների հողահավասարեցման, փլատակների և քանդման ենթակա

կառույցների տակի հողաձածկույթների մշակումը առանց ստորգետնյա ինժեներական ցանցերի (էլեկտրականություն, գազ, ջուր և այլն) անջատման:

Մագիստրալային փողոցների հատման հիմնական մեթոդը հանդիսանում է, որպես կանոն, փակ՝ ստորգետնյա ձևը, որը լուծվում է նախագծային կազմակերպությունների կողմից, նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմման ընթացքում և համաձայնեցվում ընդունված կարգով:

Արգելվում է որևէ տեսակի հողային աշխատանքների կատարումը նոր ճանապարհաձածկույթի (ասֆալտի) կատարումից հետո փողոցներում, հրապարակներում:

Բացառություններ թույլատրվում են միայն վթարների դեպքում:

Շինարարական, վերանորոգման աշխատանքների ժամանակ ցանկապատման, երթևեկության կարգավորման, ճանապարհային նշաններով կահավորման և գիշերային լուսավորման պատասխանատվությունը կրում է քաղաքաշինության գործունեության սուբյեկտը: Շինարարական կազմակերպությունը պարտավոր է մագիստրալային և հասարակական տրանսպորտի երթևեկության, փողոցների շարժման ուղղությունների փոփոխության մասին պետավտոտեսչության միջոցով ապահովել բնակիչների անվտանգությունը: Աշխատանքների ավարտից հետո ժամանակավոր կարգավորման նշանները վերացվել են:

Փողոցների երթևեկելի մասի մասնակի վերանորոգումների ժամանակ պետք է ապահովվի տրանսպորտի անխափան երթևեկությունը, իսկ միջանցիկ անցման փակելիս ապահովվի հրդեհային պաշտպանության, շտապ օգնության, հատուկ սանիտարական մաքրման, էլեկտրական և գազի ծառայության մեքենաների երթևեկության պայմանները: Անցումների փակման վերաբերյալ տեղյակ է պահվում շտապ օգնության, հակահրդեհային ծառայություններին և պետավտոտեսչությանը:

Ժամանակավոր շրջանցումային ճանապարհները, հետիոտնային արահետները, կամուրջները, բակերի և շենքերի մուտքերի մերձեցման ուղիների վերանորոգման աշխատանքները ավարտելիս վերացվում են կառուցապատման աշխատանքներն իրականացնող կազմակերպությունների կողմից:

Ճանապարհների լրիվ փակման և երթևեկության դադարեցման որոշումը ընդունում է համայնքի ղեկավարը՝ համաձայնեցնելով պետավտոտեսչության հետ:

Երթևեկելի մասի և մայթերի շինարարության վերանորոգման աշխատանքների ժամանակ ստորգետնյա ցանցերի տնօրինողները պարտավոր են իրենց ուժերով, վերանորոգում կատարողների պահանջով, կատարել վերատեղադրող ցանցերի անջատումը: Բարեկարգման նպատակով ստորգետնյա ինժեներական ցանցերի նոր նշումների վերատեղադրումը կատարում են ցանցերը

տնօրինողների կողմից, շինարարության կամ վերանորոգումը իրականացնող պատվիրատուի կազմակերպության պատվերով ու նրա միջոցներով: Նախագծից էական շեղումներ ունեցող ինժեներական ցանցերի տնօրինողները վերատեղադրման աշխատանքները կատարում են իրենք, սեփական միջոցներով:

Քաղաքացիների կողմից ինժեներական կառուցումների միացումը, որպես կանոն իրականացվում է բարեկարգման աշխատանքների ժամանակ:

Թրթուրավոր տրակտորների շարժումը վերանորոգված փողոցներով արգելվում է: Նման տրանսպորտի տեղափոխությունը համայնքի տարածքում կազմակերպվում է միջդաշտային ճանապարհներով և երկրորդային նշանակության փողոցներով:

Փողոցները, մայրերը, ասֆալտապատված և բարեկարգված այլ տարածությունները ինքնակամ քանդողները անհապաղ դադարեցնում են քանդման աշխատանքները, իրենց միջոցներով վերականգնում քանդված տարածքի նախկին տեսքը և օրենքով սահմանված կարգով կրում պատասխանատվություն:

VIII. ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՈՒՆԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱՊԱՀՈՎՈՂ ԻՆՇԵՆԵՐԱԿԱՆ ԵՎ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐԻ ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՆՈՐՈԳՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

1. Ստորգետնյա ինժեներական ցանցերի հետ առնչվող բոլոր տեսակի շինարարական և վերանորոգման աշխատանքները թույլատրվում են միայն այն նախագծով և սխեմաներով (տեխնիկական պայման), որոնք համաձայնեցված են համայնքապետարանի և ներքոհիշյալ կազմակերպությունների հետ:

- Քաղաքային էլեկտրացանց
- Կապի ձեռնարկություն
- Գազի շահագործման միջշրջանային վարչություն
- Կոմունալ սպասարկման ձեռնարկություն
- Զրմուղ-կոյուղու ձեռնարկություն

Առանձին դեպքերում, երբ ինժեներական ստորգետնյա կառույցները շոշափում են այն կազմակերպությունների շահերը (զինվորական, հատուկ շինարարական, երկաթգիծ և այլն) նախագծերը պետք է նույնպես համաձայնեցվեն նրանց հետ:

2. Արգելվում է հաստատված ինժեներական ցանցերի ծրագծերի (տրասս) փոխումը առանց համայնքի ղեկավարի և շահագրգռված կազմակերպությունների հետ համաձայնեցման: Ծրագրերի տարաձայնությունների վերաբերյալ վերջնական որոշում է ընդունվում համայնքապետարանի համապատասխան հարցերի հանձնաժողովի կողմից:

Համաձայնեցված նախագծերը ուժի մեջ են երկու տարվա ընթացքում: Անկախ դրանից յուրաքանչյուր նախագծով կատարվող ինժեներական ցանցերի տեղակայման վերակառուցման աշխատանքները, որոնք կապված են հողաձածկի, ասֆալտի և բարեկարգ այլ տարածությունների հետ աշխատանքները սկսելուց առաջ պետք է ունենալ համայնքապետարանի թույլտվությունը:

Առանց համայնքապետարանի հետ համաձայնեցնելու, հողային աշխատանքները կարող են կատարվել սեփական տարածքում կամ օտարման գոտիներում, դրանց ինժեներական կառուցվածքների տնօրինող հիմնարկ-ձեռնարկությունների ղեկավարների պատասխանատվությամբ, եթե դրանք չեն

պահանջում 8-1 կետում նշված ծառայությունների համաձայնությունը, չեն խախտում որևէ մեկի իրավունքները:

Անհատ քաղաքացիներին առանձին վթարների դեպքում թույլատվությունը տրվում է համայնքապետարանի կողմից, 8-1 կետում նշված կազմակերպությունների համաձայնության և առաջադրած տեխնիկական պայմանի հիման վրա:

Թույլտվությունները տրվում են պատվիրատու կազմակերպություններին, անհատ քաղաքացիներին, անմիջապես աշխատանք կատարողներին, որը ուժի մեջ է վերջինների համար նշված տեղամասի, աշխատանքի ձևի, ծավալի և ժամանակաշրջանի նշումների դեպքում:

Կարմիր գծերի սահմաններում (փողոցների և թաղամասերի անցումները) ստորգետնյա ինժեներական ցանցերի շինարարության կամ վերանորոգման աշխատանքների կամ վերանորոգման աշխատանքների թույլտվություններն ստանալու համար համայնքապետարանին պետք է ներկայացվեն հետևյալ փաստաթղթերը՝

Ճանապարհաձածկույթի, ինժեներական ցանցերի տեղակայման, վերանորոգման թերությունների ակտ, նշելով ճանապարհաձածկույթի և ինժեներական կառույցների առկա վիճակը և վերանորոգման չափերն ու ծավալները:

Ծրագրի նախագիծը, համաձայնեցված ճարտարապետական բաժնի և 8-1 կետում նշված շահագրգռված կազմակերպությունների հետ:

Կապալառու կազմակերպության կնիքով համաձայնեցված պլան:

Կապալային կազմակերպության հետ պայմանագիր չունեցող կազմակերպությունները բարեկարգման կառույցների վերանորոգման համար պետք է ներկայացնեն երաշխավորագիր-նամակ, ստորագրված պետի և հաշվապահի կողմից:

Աշխատանքի կատարման պատվերները նախօրոք քննարկվում են քաղաքաշինության հանձնաժողովի կողմից, և նրա որոշումը ձևակերպվում է արձանագրությամբ, որտեղ նշվում են նաև աշխատանքների կատարման ժամկետները:

Աշխատանքների կատարման թույլտվությունները տրվում են սահմանված վճարները մուծելուց հետո:

Ստորգետնյա և վերգետնյա ինժեներական ցանցերի տեղակայման և վերանորոգման, ինչպես նաև ասֆալտի ծածկի և բարեկարգման այլ էլեմենտների վերականգման աշխատանքները պետք է կատարեն մասնագիտացված կազմակերպությունները: Աշխատանքների կատարման սկզբում պետք է ունենալ ճարտարապետական բաժնի կողմից տրվող տեղակայման արձանագրությունը կարմիր գծերի և օբյեկտների կապումով, ինժեներական կապերի տեխ պայմանի հետ միասին:

Աշխատանքների կատարման ընթացքում պատասխանատու աշխատողի ներկայությունը պարտադիր է, որն իր հետ պետք է ունենա թույլտվություն ու աշխատանքի կատարման նախագիծ:

Աշխատանքներն սկսելու նախօրյակին պետք է տեղյակ պահել ինժեներական ցանցեր ունեցող շահագրգռված կազմակերպություններին, ցանցեր ունեցող կազմակերպություններին՝ ցանցերի տեղը համատեղ ճշտելու, անհամապատասխանությունները պարզելու համար:

Աշխատանքների կատարման տարածքում գոյություն ունեցող ստորգետնյա ինժեներական ցանցերի փչացումից ապահովելու պատասխանատուն է այն անձը, որը ղեկավարում է աշխատանքների կատարումը: Նրանք պարտավոր են կատարելու բոլոր տեխնիկական պահանջները և կազմակերպությունների պայմանները:

Փողոցում, հրապարակներում և մյուս բարեկարգված տարածություններում ստորգետնյա ինժեներական ցանցերի խրամուղիների փորման և լցման, վերգետնյա կառույցների ժամանակ պետք է ապահովվեն հետևյալ պայմանների կատարումը:

Խրամուղու լայնությունները պետք է լինի նվազագույնը, ասֆալտի քանդումը պետք է կատարվի կտրման հատուկ մեքենաներով: Խրամուղիների ու փոսորակների պատերը համաձայն նախագծերի պետք է ամրացվեն, նրանց լցման համար պետք է օգտագործվի մաքուր հող 20սմ-ից ոչ ավելի շերտով, որը պետք է խտացվի համաձայն շինարարական նորմաների:

Ջրահոսների և հեղուկների հեռացումը խրամուղիներից և փոսորակներից պետք է կատարվի միայն դեպի անձրևատարների մեջ: Արգելվում է դրանց լցնելը երթևեկելի մաս կամ մայթի վրա:

Շինարարական, վերակառուցման կամ վերանորոգման աշխատանքների ավարտից հետո պատասխանատու կատարողը պետք է :

48 ժամվա ընթացքում մաքրի վերանորոգումից հետո մնացած շինարարական մնացորդները:

Կանչել կոմունալ ծառայության կամ փողոցները, մայթերը տարածությունները տնօրինող կազմակերպություններին, ապատասխանատու անձերին, ակտով հանձնել վերանորոգված բարեկարգման կառուցվածքները և ասֆալտածածկույթը:

Քանդված մայթերի վերանորոգումը անկախ ծածկույթի ձևերից պետք է կատարվի ամբողջ գոյություն ունեցող լայնությամբ:

Փողոցի երթևեկելի մասի ասֆալտաբետոնային ծածկը վերանորոգվում է նախկին վիճակով, մինչև քանդումը կազմված հատուկ ակտի պահանջներից, խճաժածկի դեպքում խրամուղու կրկնակի լայնության չափով:

- Ասֆալտաբետոնյա ծածկույթը լրացվում է մինչև եզրաքարերը, եթե խրամուղու և նրա միջև տարածությունը փոքր է 2մ-ից:

- Վերանորոգված կառուցվածքների տնօրինող կազմակերպության առաջին իսկ պահանջով՝ մեկ տարվա երաշխավորված ժամկետում:

-Ավազապատ և հողածածկ ունեցող տարածությունների վերականգնումը կատարվում է քանդման չափով, որը պետք է հաստատվի երկկողմ ակտավորումով, մինչև աշխատանքների սկսելը:

- Կանաչ տարածությունները վերականգնվում են համաձայն կոմունալ ձեռնարկությունների և կանաչապատման ծառայության պայմանների:

-Վերգետնյա կառույցների (ցանկապատներ, հենասյուներ, ճանապարհային նշաններ և այլն) վերանորոգվում են շինարարության վերանորոգում կատարող կազմակերպությունների կամ անհատների կողմից:

-Ճանապարհածածկույթի վերանորոգման ժամկետները սահմանվում են՝ ելնելով փողոցների նշանակության և աշխատանքների ծավալից: Մագիստրալային և ինտենսիվ շարժման փողոցներում՝ 24, իսկ մյուսներում՝ 48 ժամվա ընթացքում:

Նախագծանախահաշվային փաստաթղթերը կազմելիս պետք է հաշվի առնել սույն կետի պահանջները:

- Վերականգնված ճանապարհային ծածկույթներն ըստ պատկանելության հանձնվում են շահագործող կազմակերպություններին՝ կատարողական գծագրերի հետ միասին:

IX. ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ
ԿԱՐԳԸ

Քաղաքաշինական գործունեության վերահսկողությունն իրականացնում է քաղաքաշինական պետական տեսչության Արմավիրի տարածքային բաժինը, Արմավիրի մարզպետը, որը միաժամանակ համակարգում է համայնքի ղեկավարների գործունեությունը քաղաքաշինության բնագավառում:

Փամբակ համայնքի ղեկավարը վերահսկում է կառուցապատողներին ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքների, քաղաքաշինական կանոնադրության պահանջների կատարումը, հողերի և ամրակայված գույքի քաղաքաշինական նպատակային օգտագործումը, ինչպես նաև կանխարգելումը, կասեցնում է ինքնակամ շինարարության դեպքերը և օրենքով սահմանված կարգով ապահովում է դրանց հետևանքների վերացումը:

Քաղաքաշինական գործունեության հետ կապված վեճերը լուծվում են դատական կարգով:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝

Ս. ԿՈՍՏԱՆԴՅԱՆ